

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Природничий факультет
Кафедра географії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГЕОГРАФІЯ НАУКИ

ВВ.2.2.05

Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014.07 Середня освіта (Географія)
Освітньо-професійна програма	Середня освіта (Географія та іноземна мова) Середня освіта (Географія), туристсько-краєзнавча робота
Статус	Вибіркова дисципліна
Форма навчання	Денна, заочна
Семестровий контроль	Залік

Курс 3
Семестр 6
ECTS 3
Годин 90

РОЗПОДІЛ ГОДИН:

Аудиторні години				Самостійна робота		Тижневе навантаження	
Лекції		Практичні				аудиторне	самостійна робота
денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма		
28	8	14	4	48	78	3	3

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА:

	Лекції	Практичні
ПІБ	Бикова Марія Дмитрівна	Бикова Марія Дмитрівна
Посада	асистент кафедри туризму	асистент кафедри туризму
Вчене звання	доцент кафедри туризму	доцент кафедри туризму
Науковий ступінь	кандидат географічних наук	кандидат географічних наук
Профіль викладача	https://fpgoe.npu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/БИКОВА_Марія_Дмитрівна.pdf	https://fpgoe.npu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/БИКОВА_Марія_Дмитрівна.pdf
e-mail	m.d.bykova@npu.edu.ua	m.d.bykova@npu.edu.ua

МЕТА КУРСУ:

Метою навчальної дисципліни «Географія науки» є виявлення особливостей науки як цілісної системи, передумов її формування сучасної галузевої, територіальної та організаційної структур, особливостей диференціації у розрізі країн і регіонів світу.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТІ:

Результати навчання	Компетентності
Знати: - об'єкт, предмет, методи та наукові завдання географії сфери послуг; - теоретико-методичні засади вивчення галузевої, організаційної та просторової структур науки; Вміти: - розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у професійній діяльності та у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та антропогенних об'єктів і явищ.	Інтегральна компетентність - здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері географії як в процесі навчання, так і в процесі роботи.
Знати:	Загальні компетентності – універсальні

– особливості трансформаційних та глобалізаційних процесів у світовому господарстві в контексті їх впливу на розвиток наукових досліджень; – сучасні тенденції глобальної культурної консолідації та перспективи збереження культурного розмаїття світу. Вміти: – аналізувати літературу з різноманітних дисциплін щодо географічної інформації; – самостійно працювати зі спеціальною літературою.	та не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку.
Знати: – основні кількісні та якісні показники рівня розвитку науки в країнах і регіонах світу; – історичні передумови розвитку сучасної світової науки; – закономірності геопросторової організації наукового процесу у світі, окремих країнах, у тому числі і України. Вміти: – користуватися різноманітними джерелами інформації з географії науки, аналізувати їх і формулювати висновки; – здійснювати просторовий аналіз розвитку науки в окремих країнах та Україні, графічно відображати статистичну інформацію, створювати картосхеми; – застосувати отримані знання в своїх дослідженнях і навчальних практиках.	Фахові компетентності спеціальності - є важливими для успішної професійної діяльності за спеціальністю «014.07 Середня освіта (Географія)» і передбачають готовність до застосування сучасних технологій для формування та надання освітніх послуг відповідно до вимог споживачів.

ПЕРЕДУМОВИ ДО ВИВЧЕННЯ:

Знання з курсів «Історія української державності», «Соціологія», «Логіка», «Географія населення і розселення», «Основи теорії суспільної географії», «Географія світового господарства» тощо.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ:

- Під час викладання дисципліни «Географія науки» викладач застосовує наступні методи навчання:
- за джерелом передачі та характером сприйняття інформації: словесні методи (лекція, пояснення, відповіді на запитання, дискусія), наочні (ілюстрація, демонстрація), практичні.
 - за розв'язком основних дидактичних завдань: набуття знань; формування вмінь та навичок; застосування знань; застосування творчої діяльності; засвоєння знань; перевірка знань.
 - за характером пізнавальної діяльності в процесі засвоєння змісту дисципліни: пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; дослідницький; евристичний.
 - за поєднанням методів: інформаційно-повідомлюваний і виконуваний; пояснювальний і репродуктивний; інструктивно-практичний і продуктивно-практичний; пояснювально-спонукальний і частково-пошуковий; спонукальний і пошуковий.

Самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів реалізується за допомогою самостійних дій, що вимагають розумових і вольових зусиль і закінчуються конкретними результатами. Вона охоплює підготовку до лекцій (опанування пройденого на попередніх лекціях матеріалу) та практичних занять, а також виконання відповідних завдань у позааудиторний час; підготовку доповідей на запропоновану викладачем тему або підготовку презентації в електронній формі тощо.

Дистанційне навчання проводиться через платформи Google Meet та Zoom, що дозволяє студентам оволодіти необхідним навчальним матеріалом, інтерактивно взаємодіяти з викладачем в процесі навчання тощо. Консультації з навчальної дисципліни можуть проводитися в день проведення лекцій і практичних занять, за попередньою домовленістю або у визначений день (згідно з графіком консультацій складеним на кафедрі).

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА ПОБУДОВА КУРСУ:

Теми лекцій	Теми практичних	Самостійна робота	Оцінювання
Змістовий модуль I.			
Тема 1. Об'єкт, предмет, мета і завдання курсу «Географія науки». Наука як об'єкт географічного дослідження.	Тема 1. Об'єкт, предмет, мета і завдання курсу «Географія науки». Наука як об'єкт географічного дослідження.	Роль науки у сучасному суспільстві.	Усне опитування, тестування, проектні роботи. Модульна контрольна робота
Тема 2. Історико-географічні аспекти розвитку науки у світовому просторі.	Тема 2. Історико-географічні аспекти розвитку науки у світовому просторі.	Етапи розвитку науки.	
Тема 3. Географічна структура світової науки.	Тема 3. Географічна структура світової науки.	Світові географічні тенденції у сфері наукових публікацій та індексу наукового цитування.	
Тема 4. Науковий потенціал, організація і функціонування науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт (НДДКР) у розвинених країнах світу.	Тема 4. Науковий потенціал, організація і функціонування науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт (НДДКР) у розвинених країнах світу.	Організація наукових досліджень у розвинених країнах світу (країна на вибір)	
Тема 5. Науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР) в країнах, що розвиваються.	Тема 5. Науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР) в країнах, що розвиваються.	Організація наукових досліджень у країнах, що розвиваються (країна на вибір)	
Тема 6. Тенденції та проблеми сучасного етапу розвитку науки в країнах Центральної Європи.	Тема 6. Тенденції та проблеми сучасного етапу розвитку науки в країнах Центральної Європи.	Організація наукових досліджень у країнах Центральної Європи (країна на вибір)	

Тема 7. Особливості і перспективи розвитку науки в Україні.	Тема 7. Особливості і перспективи розвитку науки в Україні.	Розвиток науки в Україні (період на вибір).
--	--	---

Тема 7. Особливості і перспективи розвитку науки в Україні.

Розвиток науки в Україні
(період на вибір).

ОЦІНЮВАННЯ:

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі *заліку*, поточна успішність з дисципліни оцінюється від 0 до 100 балів включно. Студент одержує залік, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів. Якщо студент протягом семестру набрав від 0 до 34 балів, він має можливість пройти повторне вивчення навчальної дисципліни відповідно до порядку, визначеного в університеті і перескласти підсумковий контроль на загальних підставах.

Оцінювання *поточної успішності* ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання, яка передбачає:

1. Усна відповідь – 5 балів.
2. Тестування – 5 бали.
3. Доповідь з презентацією (проектні роботи) – 10 балів (по 5 балів кожна).
4. Виконання практичних завдань – 2-3 бали за кожен практичний завдання.
5. Модульна контрольна робота (25 балів) – виконується на практичному занятті.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Поточне оцінювання								Поточне оцінювання	Залік	Загальна сума балів:
Модуль №1										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	МКР	100	100	100
7	13	8	13	13	13	8	25			
Сума балів	Оцінка ECTS	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів								
90–100	A	Студент добре засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення рекомендованих навчальних і наукових першоджерел, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, логічно мислить і будує відповідь, демонструє високий рівень засвоєння практичних умінь та навичок.								
80–89	B	Студент засвоїв теоретичний матеріал і добре знає зміст навчальної дисципліни, основні положення рекомендованих навчальних і наукових першоджерел, логічно мислить і будує відповідь, демонструє вміння і навички використання теоретичних знань для розв'язання практичних завдань, але припускається неточностей і помилок.								
70–79	C	Студент опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується у рекомендованих навчальних								

		наукових першоджерелах, логічно мислить і буде відповідь, демонструє вміння і навички використання теоретичних знань для розв'язання практичних завдань, але відповідає недостатньо аргументовано, логічно і послідовно.
65–69	Д	Студент має посередні знання навчального матеріалу, слабо орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, порушує логіку і послідовність відповіді, припускається суттєвих неточностей і помилок, слабо застосовує теоретичні знання при розв'язанні практичних завдань.
60–65	Е	Студент має посередні знання навчального матеріалу, погано орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, відповідає непереконливо, припускається суттєвих неточностей і помилок, плутає поняття, погано вміє застосовувати теоретичні знання при розв'язанні практичних завдань.
35–59	FX	Студент не опанував навчальним матеріалом дисципліни, майже не орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, відповідає непереконливо, припускається суттєвих неточностей і помилок, не вміє застосовувати теоретичні знання при розв'язанні практичних завдань.
00–34	F	Студент не знає значну частину навчального матеріалу і має фрагментарні знання теоретичного матеріалу, не орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, не має практичних вмінь і навичок розв'язання практичних завдань.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:	1. UNESCO Science Report: the race against time for smarter development; executive summary. 2021. URL: unesdoc.unesco.org/in/rest/annotationSVC/DownloadWatermarkedAttachment/attach_import_6f995c20-a51f-4c30-a59e-3a036a90b41d?_=377250eng.pdf&to=52&from=1 2. Стецький В.В. Географія науки і освіти. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2013. 163с. 3. Science & Engineering Indicators 2022. Report. National Science Board, USA. URL: https://ncses.nsf.gov/pubs/nsb20221/downloads 4. United Nations Statistical Yearbook (2022 edition). United Nations, 2023. URL: https://unstats.un.org/UNSDWebsite/Publications/StatisticalYearbook/syb65.pdf 5. Science, Technology And Innovation. Data. UNESCO. URL: http://data.uis.unesco.org/index.aspx?queryid=74 6. World Bank. 2020 A Practitioner's Guide to Innovation Policy : Instruments to Build Firm Capabilities and Accelerate Technological Catch-Up in Developing Countries. Washington, DC: World Bank Group. URL: https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/33269/A-Practitioners-Guide-to-Innovation-Policy.pdf?sequence=6&isAllowed=y	Допоміжна:	1. Бесов Л.М. Історія науки і техніки. 3-є вид., переробл. І доп. Харків: НТУ "ХПІ", 2004. 382 с. 2. Вступ до економічної і соціальної географії: Підручник /А.П. Голіков, Я.Б. Олійник, А.В.Степаненко. К.: Либідь, 1996. 320с. 3. Дудник І.М. Територіальна організація послуг: Курс лекцій. Полтава: ПІБ МНТУ, 2002. 100 с. 4. Зарубіжна система вищої освіти: навч. посібн. / авт. упоряд. М. І. Гагарін. Умань : ВПЦ «Візаві», 2017. 102 с. 5. Пістун М.Д. Основи теорії суспільної географії: Навч. посібн. К.: Вища школа, 1996. 231 с. 6. Шаблій О.І. Основи суспільної географії. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 296 с. 7. OECD Science, Technology and Innovation Outlook 2021. Times of Crisis and Opportunity. URL: https://www.oecd.org/sti/oecd-science-technology-and-innovation-outlook-25186167.htm
-----------------	--	-------------------	---

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Студент повинен ретельно готуватися до практичних робіт: виконувати всі завдання; опрацьовувати рекомендовану основну та допоміжну літературу, а також картографічний та статистичний матеріали тощо. Виконання практичних та індивідуальних завдань повинно відповідати вимогам, що висувуються до вирішення відповідного завдання та свідчити про його самостійність. Важливою є активна участь студентів в обговоренні питань теми як на лекційному, так і практичному заняттях.

Пропущені заняття необхідно відпрацювати. Це можливо зробити як у дні консультацій відповідного викладача, графік яких завжди представлений на кафедрі географії, так і за особистою домовленістю з викладачем. Під час дистанційного навчання відпрацювання пропущених занять проводиться онлайн за допомогою платформ Google Meet або Zoom.